

MAK 53/269 1942

Jatkuu 1/9-42

Muinaistieteelliselle toimikunnalle.

Elokuun 27 päivänä tarkastin yhdessä työmestari Kivistön kanssa Raaseporin linnan rauniot niissä suoritettavaa korjaustyötä varten, johon tarkoitukseen Rakennushallitus on myöntänyt 5,000 markan suuruisen erän. Tarkastuksessa todettiin, että muurit äskettäin suoritettua suuren korjaustyön jälkeen ovat edelleen hyvässä kunnossa. Vain sinne tänne oli ilmestynyt pieniä rapautumispesäkeitä, jotka nyt tulevat paikatuiksi. Sitäpaitsi jatketaan linnassa erinäisiä viimeistely- ja järjestelytyöitä, jotka suurkorjauksen jälkeen jäivät enemmän tai vähemmän keskeneräisiksi.

Linnan raunioiden hoidosta on sanottava seuraavaa:

Syksyllä 1940 toimitettiin linnassa suurkorjauksen jälkeen järjestely- ja puhdistustyö, jolloin linna ympäristöineen siistittiin, linnaan järjestettiin määrätty katselukierto, valmistettiin tarpeelliset ovet, ikkunaluukut ja aukkosulut sekä järjestettiin säilöön työkalut ja -tarpeet.

Linnan hoito on Opetusministeriön vahvistamana määrätyn ehdoin jätetty Raseborgs Gille'n huoleksi. Kun sopimuksen mukaista hoitoa ja vahdinpitoa Raseborgs Gille'n taholta kesäksi 1940 ei vielä järjestetty, muistutti Muinaistieteellinen toimikunta asiasta sanottua yhdistystä, jonka puolesta asia luvattiin tulevaisuudessa järjestää.

Vahdin asunto, "Turisthyddan", otettiin sittemmin kuitenkin sotilasmajoitukseen ja sinne oli sijoitettu myös lottien tarjoilu. Näin ollen oli vartiointi järjestettävä muulla tavalla ja läheisyydessä asuva pienviljelijä Hugo Vickholm sai sen tehtäväkseen. Turistimaja vapautui majoituksesta kesäkuussa 1942. Sinne jäi siten lottien tarjoilu vartian edelleen asuessa muualla.

Mikäli sotilasmajoitus ja sotilaiden läsnäolo oli haitannut ja vaikeuttanut sovitun hoidon ja vahdinpidon toteuttamista, olisi tämä kuluvan kesän aikana joka tapauksessa voitu tyydyttävämmin

toteuttaa. Asia antaa kuitenkin aihetta huomautuksiin.

Linna ympäristöineen teki ylipäänsä hoitamattoman vaikutuksen. Linnalla oli harjoitettu kaikenlaista vallattomuutta, johon luultavasti paikalla asuneet sotilaat voivat olla syypäät. Ovia oli rikottu, ikkunaluukkuja ja aukkosulkuja poistettu, kieltotauluja hävitetty ja turmeltu, rakennusaineita hajoiteltu ja heitetty sinne tänne. Tornihuoneet oli saatettu täydellisesti roskan valtaan ja pihan ympärillä olevien huoneiden sisustoja liattu. Näitä jälkiä ei oltu sitten puhdistettu eikä korjattu. Sitäpaitsi olivat linnan huoneet ja ympäristö pitkän roskaheinän peitossa. Linnan ympäristöä oli käytetty laidunmaana ja sitä varten oli aluetta aidattu piikkilanka-aidoilla, jotka aivan sopimattomasti ulottuivat linnan muureihin asti. Tämä luonnollisestikin esti ulkopuolelta kiertokulun linnan ympäri ja linnan ulkopuolelle valmistettu kiertotie oli näinollen kasvanut aivan umpeen. Turistimajan liiterin ja itse turistimajan katot, jotka jo kauan ovat olleet korjauksen tarpeessa ovat edelleen korjaamatta.

Linnassa on toiminut vartia hänen omien sanojensa mukaan "sesonkiajan", toisin sanoen kesäkuun alusta elokuun loppuun, joten hänen toimensa päättyy pian. Hän ei ole paikkakuntalainen (Hangon siirtolainen) ja asuu kauempana joen toisella puolen. Sitäpaitsi vaivaa häntä vaikea sairaus, joka tekee hänet työskentelyyn kykenemättömäksi. Tosin sodanaikaiset olosuhteet ovat poikkeukselliset, mutta kun linnan vartiointissa ja hoidossa ei ole ryhdytty toteuttamaan sovittuja ehtoja mahdollisuuksien mukaan, katson velvollisuudekseni ilmoittaa tästä Toimikunnalle tarpeellisten toimenpiteiden varalle.

Lopuksi mainittakoon, että lukitusta ja kiinni naulatusta työkaluvajasta on viety pois huomattava määrä työvälineitä ym. tarpeita, joista luettelo laaditaan myöhemmin. Niinikään on rakennustarpeita hävinnyt. Tähän voivat mahdollisesti majoitetut sotilaat olla syypäät.

Helsingissä 31 päivänä elokuuta 1942.

J. Hongvist.